

PREPOROD

www.sindikato-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

POVRATAK U RAJ

13. dan mjeseca svibnja jedan je od rijetkih dana u ovom mjesecu kada se ne obilježava nikakva obljetnica. U kalendaru ćemo naći tek podatak da je na ovaj dan proteklo punih pedeset godina od smrti jednog od najvećih glumaca 20. stoljeća Garya Coopera. Ne znam zašto nastojeći povezati događaj koji se dogodio 13. svibnja prije dvije godine i ovogodišnju obljetnicu smrti velikoga glumca odjednom su mi se u glavi pojavili prizori iz filma intrigantna sadržaja i naslova: Povratak u raj. Točno prije dvije godine, mislim da se radilo o srijedi, tog 13. svibnja 2009. godine, osam sindikata javnih službi potpisalo je Sporazum kojim su osjetno smanjene plaće zaposlenih u javnim službama. Konkretno u školama se radilo o mjesečnom smanjenju od nekakvih 150 do čak 320 kuna.

Među rijetkim sumnjičavcima, osobito u sindikalnim krugovima, glede posljedica ovog Sporazuma, bili su predstavnici Sindikata Preporod. Sumnje, inače vrlo suzdržano iznesene, izazvale su oštre reakcije kako iz tada još doktor lvinih političkih tako i „doktor“ Vilimovih sindikalnih krugova. Drlje i kamenje tih se dana sasulo na Preporod čak i iz skupo plaćenih oglasa u dnevnim novinama. U ime osam sindikata potpisnika Sporazuma, oglasnim je pamfletom, članstvu Preporoda poručeno kako ljudi koji ih vode ništa ne razumiju, odnosno kako njihove skromne intelektualne kapacitete nadilazi razumijevanje Sporazuma zahvaljujući kojem će se zaposleni u javnim službama, mic po mic, iz godine u godinu, sve više primicati Raju.

Dvije godine nakon što je u porođajnim mukama rođen Ribićev makroekonomski uradak, prema kojem su predviđanja bugarske vidovnjakinje Vange tek seminar-ski radovi na početničkom kursu za negromante, sasvim je izvjesno kako će morati na generalni remont „najbolja sindikalna projekcija budućnosti u jugoistočnoj Evropi“. Razlozi više nego prozaični. Neki rokovi iz sporazuma su prebrzo došli. Nije problem u onim vezanim rokovima, to su otprilike rokovi prema onoj narodnoj kad na vrbi izraste grožde, nego je problem u onim rijetkim nekondicionalnim odrednicama. A baš jedna takva odrednica trebala bi se realizirati krajem 2011. godine. Usklađivanje, makar i neznatno, prema kojem će i dalje prosvjetari od raja biti jednako udaljeni kao Ribić od realnog života, nizvedivo je jer su državne financije, gle čuda, u nepopravljivo švorcu.

I baš kad bi netko mogao pomisliti da je situacija, bezizlazna, Super Vili, se dosjetio spasonosnog rješenja. Nije Sporazum Sveto pismo da ga se treba držati kao pijanac plota – misao je kojom se sindikalni negromant vodio dok je u kasnim noćnim satima, dok su njegove sindikalne kolege besposličari spavali, pisao Izmjene i dopune Sporazuma. U situaciji kad novca nema, a Sporazum bi nekim sindikalnim bezveznjacima, koji se pozivaju na vjerodostojnost, mogao poslužiti kao uporište za tjeranje maka na konac, Vilijev se genijalni um dosjetio kako jednim udarcem odvikariti dvije muhe. Istovremeno Vladu sačuvati, ne daj Bože, neugodnosti, ali i sindikalnim mutikašama oduzeti mogućnost pritiskanja Vlade. Kud bi stigla Vlada kad bi se u predizbornom vremenu bavila takvim trivijalnostima kao što je povećanje plaća učiteljima ili medicinskim sestrama?

Uostalom kad čovjek samo malo bolje porazmisli možda Super Vili i nije baš u potpunosti zglajzao. Što se uopće u raj imaju vraćati oni koji tamo nikada nisu ni bili? Njima tamo i nije mjesto. U raju je gužva i bez njih. Tamo su jedni do drugih, ruku pod ruku, svoje mjesto našli i „uspješni“ političari i „uspješni“ gospodarstvenici. A jednima i drugima „uspjeh“ su u velikoj mjeri omogućili „uspješni“ sindikalisti. Nakon svakog sindikalnog uspjeha, a obljetnice dvogodišnjice sramotnog Sporazuma tek će se rijetki prisjetiti, radnicima je bilo sve gore. Ili su ostajali bez radnih mjesta, ili su im plaće smanjivane. Na kraju, strategiju najnovijeg sindikalnog „uspjeha“, evo tek za razmišljanje poruke koju sam čuo ovih dana od jednog bivšeg sindikaliste: „Ničeg me nije tako strah kao svakog novog sindikalnog uspjeha.“

Izjavu kojom se osuđuje diskriminacija u kolektivnom pregovaranju, te traži smjena ministra Radovana Fuchsa, potpisali predsjednici tridesetak sindikata

28 SINDIKATA TRAŽI FUCHSOVU SMJENU

Otvoreno pogodovanje jednom od sindikata pregovarača (Sindikata hrvatskih učitelja) te diskriminiranje drugog sindikata – pregovarača (Sindikata Preporod) potaknulo je predstavnike nekoliko sindikata da pokrenu potpisivanje Izjave kojom se najoštrije osuđuju nepravilnosti koje su se događale tijekom osnovnoškolskih kolektivnih pregovora, ali i traži smjena resornog ministra koji je omogućio diskriminaciju. Samo u prva dva dana potpisivanja, Izjavu su potpisali predsjednici 28 sindikata. Očekuje se da će potporu Preporodu idućih dana pružiti i drugi predstavnici sindikata koji su najavili potpisivanje Izjave.

Na načelima sindikalne solidarnosti i zauzimanja za zakonitost sindikalnog rada, mi potpisnici ove Izjave, predstavnici svojih sindikata, najoštrije osuđujemo postupanje predstavnika Vlade Republike Hrvatske, koje je 29. travnja 2011. godine dovelo do potpisivanja Kolektivnog ugovora za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama, prema kojem je Sindikatu zaposlenika u hrvatskom školstvu – Preporod, jednom od školskih sindikata koji je sudjelovao u kolektivnim pregovorima, uskraćeno pravo pokretanja izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora, onemogućeno uspostavljanje komunikacije s resornim ministarstvom i oduzeto pravo tumačenja Kolektivnog ugovora.

Spomenute odredbe u suprotnosti su s Ustavom Republike Hrvatske (članci 14. i 43.), Zakonom o radu (članci 5., 253., 256., 257., i 260.) i Zakonom o suzbijanju diskriminacije (članci 1. i 2.) te se njima ne samo grubo diskriminira jedna sindikalna organizacija, nego i nanosi velika šteta socijalnom dijalogu u Republici Hrvatskoj.

Za potpisnike ove Izjave neprihvatljive su sve radnje kojima je Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu – Preporod onemogućen u ostvarenju svog prava na potpisivanje spornog Kolektivnog ugovora.

Sindikati potpisnici ove Izjave zahtijevaju od Vlade Republike Hrvatske da se sadržaj spornog Kolektivnog ugovora proglasi ništavnim, a smijeni ministar Radovan Fuchs koji je potpisao sporni Kolektivni ugovor.

NAZIV SINDIKATA	POTPIS ODGOVORNE OSOBE	
1. Krešimir Sever, predsjednik NHS-a		I
2. Hrvatski elektrogospodarski sindikat		
3. Hrvatski sindikat djelatnika u kulturi		
4. Hrvatski sindikat šumarstva		
5. Hrvatski sindikat telekomunikacija		Z
6. Nezavisni cestarski sindikat		
7. Nezavisni sindikat „Solidarnost“		
8. Nezavisni sindikat djelatnika MUP-a		
9. Nezavisni sindikat građevinara Hrvatske		J
10. Nezavisni sindikat pomoraca putničkih brodova Hrvatske		
11. Nezavisni sindikat "Socijalna pravda"		
12. Nezavisni sindikat zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju		
13. Nezavisni sindikat radnika, službenika i namještenika „Kutjevo“		A
14. Radnički sindikat HZMO-a		
15. Republički sindikat radnika Hrvatske		
16. Samostalni sindikat uslužnih djelatnosti Hrvatske		
17. Samostalni strukovni sindikat aviomehaničara Hrvatske		V
18. Sindikat bankarskih i financijskih djelatnika Hrvatske		
19. Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika RH		
20. Sindikat hrvatskih željezničara		
21. Sindikat naftnog gospodarstva		A
22. Sindikat Porezne uprave Hrvatske		
23. Sindikat radnika Ericsson Nikola Tesla		
24. Sindikat radnika javnog gradskog prijevoza putnika RH		
25. Sindikat radnika koncerna Podravka		
26. Sindikat tekstila, obuće, kože, gume Hrvatske		
27. Sindikat Zagrebačkog Holdinga ZET		
28. Sindikat zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju		

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod,
Petrijnska 59a, 10000 Zagreb
Izdavač: SZHS Preporod
Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: I.T.M. VRBOVEC d.o.o.
Glasilo je besplatno; objavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za informiranje
19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-
01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.

Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja
1995. godine, klasa: 612-10/95-01-1267,
ur-broj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je oslobođeno poreza.

OTVORENO PISMO PREDsjedNICI VLADE

Poštovana Predsjednice Vlade!

Smatram svojom građanskom i sindikalnom dužnošću, upoznati Vas s brojnim nepravilnostima i protuzakonnostima koje su se dogodile u pregovorima o sadržaju novog osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora. Višestruka diskriminacija jednog od sindikata koji je pregovarao o novom Kolektivnom ugovoru, ali i ozbiljno narušavanje uspostavljenog povjerenja između sindikata i Vlade – samo su najvidljivije štetne posljedice spomenutih nepravilnosti za koje najodgovornijim osobama smatramo predsjednika Pregovaračkog odbora Vlade Republike Hrvatske g. Radovana Fuchsa, ministra znanosti obrazovanja i športa, te državnog tajnika g. Stipu Mamića.

Ne profesionalno i neodgovorno vođenje kolektivnih pregovora, za što najveću odgovornost snose predstavnici Vlade Republike Hrvatske u Pregovaračkom odboru, rezultiralo je, prvo, neopravdanim kašnjenjem s početkom pregovora, zatim, višemjesečnim kašnjenjem s potpisivanjem i, na poslijetku, neodgovornim „ubrzanjem“ samih pregovora pri njihovu završetku. Odmah, na početku, želim Vas, Predsjednice Vlade, upoznati s jednom važnom i neprijepornom činjenicom. Pregovarački odbori Vlade i sindikata-pregovarača sastali su se od prosinca do travnja desetak puta, ali ni na jednom sastanku nije sudjelovao predsjednik Pregovaračkog odbora Vlade ministar Radovan Fuchs.

Zbog cjelovitog uvida u situaciju, smatram Vas važnim, Predsjednice Vlade, upoznati i sa situacijom koja se dogodila 23. veljače 2011. kada je državni tajnik Stipe Mamić, u svojstvu člana Pregovaračkog odbora Vlade, najavio podizanje sudske tužbe protiv Sindikata hrvatskih učitelja „zbog prouzročene štete državnom proračunu“ ako ovaj sindikat, u najkraćem roku, ne potpiše Kolektivni ugovor prema kojem će zaposlenici u osnovnim školama prestati dobivati naknadu za mjesečni prijevoz. Mamićeva je najava izrečena prijetećim tonom i članovi sindikalnog Pregovaračkog odbora shvatili su izrečenu prijetnju kao otvorenu ucjenu. Znakovito je da su se nakon ovog istupa državnog tajnika Mamića, prvo prorijedili sastanci pregovaračkih odbora, a potom su i potpuno izostali narednih nekoliko tjedana. Prema neslužbenim informacija-

ma, u vrijeme kad nije bilo sastanaka pregovaračkih odbora, višekratno su se sastajali spomenuti državni tajnik Mamić i predsjednik Pregovaračkog odbora Zvonimir Laktašić.

Na posljednjem sastanku pregovaračkih odbora, održanom 5. travnja 2011., državni tajnik Mamić i predsjednik Sindikata hrvatskih učitelja Laktašić obratili su se riječima da su u „međuvremenu“ sva neriješena pitanja riješena te da se kolektivni ugovor može potpisati. Na pitanje potpisnika ovog pisma što će biti s rješenjima za koja se je zalagao jedan od sindikata – pregovarača (Sindikat hrvatskih učitelja), a kojima se u izrazito u diskriminirajući položaj dovodi drugi sindikat – pregovarač (Sindikat Preporod), državni tajnik Mamić je ustvrdio da se „jedino u zapisnik sa sastanka mogu unijeti sve primjedbe, pa i moja, vezane uz sadržaj spomenutog dokumenta“.

Rezultat dogovora Mamić – Laktašić jeste „usuglašeni“ sadržaj Kolektivnog ugovora prema kojem se jednom od sindikata koji je pregovarao i „potpisao“ Kolektivni ugovor uskraćuje pravo na pokretanje izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora, oduzima pravo na tumačenje sadržaja Kolektivnog ugovora te, na poslijetku, onemogućava čak i neophodna komunikaciju s resornim ministarstvom. S diskriminirajućim odredbama, Predsjednice Vlade, upoznati su sve institucije i pojedinci koji bi u ovoj situaciji mogli i morali reagirati. Na postojanje nekorektnog i neodgovornog dogovora Mamić – Laktašić upućuje činjenica da su se, nakon unošenja diskriminirajućih odredbi u Kolektivni ugovor, predstavnici Sindikata hrvatskih učitelja složili sa žurnim potpisivanjem Kolektivnog ugovora prema kojem će zaposlenicima od svibnja prestala isplaćivati mjesečna naknada za mjesečni prijevoz.

Na kraju, poštovana Predsjednice Vlade, želim Vas upoznati s okolnostima u kojima je 29. travnja 2011. došlo do potpisivanja spornog Kolektivnog ugovora. Očekujući da će, unatoč našim poduzetim radnjama prema Gospodarsko-socijalnom vijeću, krajem mjeseca biti potpisan Kolektivni ugovor, u Preporodu smo danima iščekivali službenu obavijest Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Prethodno

smo predstavnike Ministarstva obavijestili da nam se obavijest o potpisivanju, kao i konačni tekst Kolektivnog ugovora, dostavi nekoliko dana ranije kako bismo bili u mogućnosti poštovati statutarne odredbe (Glavno vijeće donosi odluku, predsjednik potpisuje Kolektivni ugovor). Obavijest o datumu potpisivanja, stigla je telefonski, u večernjim satima dana koji je prethodio samom potpisivanju. Unatoč obećanju, na sam dan potpisivanja, predstavnici Ministarstva nisu čak ni telefonski kontaktirali Sindikat Preporod.

Sve izneseno, Predsjednice Vlade, upućuje na zaključak skako je više odgovornih pojedinaca iz Ministarstva znanosti obrazovanja i športa, poduzelo sve kako bi se jedan od sindikata pregovarača prvo diskriminiralo a potom i onemogućilo u njegovu pravu na potpisivanje Kolektivnog ugovora. Informacije i spoznaje iz ovog dopisa, poštovana Predsjednice Vlade, upućuju na više neodgovornih i protuzakonnih postupaka. Zbog štete koja je učinjena Sindikatu Preporod, ali i teškom mukom uspostavljenom partnerskom odnosu vlasti i sindikata, očekujemo, poštovana Predsjednice Vlade, da se sankcionira ponašanje najodgovornijih osoba, ponajprije državnog tajnika Stipe Mamića i ministra Radovana Fuchsa, te da se, zbog niza protuzakonnih postupaka reguliranih Ustavom Republike Hrvatske (članci 14. i 43.), Zakonom o radu (članci 5., 253., 256., 257. i 260.) Zakonom o suzbijanju diskriminacije (članci 1. i 2.), koji su se neprijeporno dogodili, proglašni ništavnim tekst osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora potpisan 29. travnja 2011. Izostane li zatražena reakcija, poštovana Predsjednice Vlade, u Sindikatu Preporod smatrat ćemo da vi osobno podržavate ovakva postupanja, a primorani ćemo biti, samostalno ili posredstvom naše sindikalne središnjice, Nezavisnih hrvatskih sindikata, poduzeti odgovarajuće mjere (prijava Uredu pučkog pravobranitelja, sudska zaštita, prijava Hrvatske Međunarodnoj organizaciji rada), kojima ćemo zaštititi zakonom zajamčena prava članova Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod.

S poštovanjem,

Željko Stipić, predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod

Blagajna uzajamne pomoći
Brzo i efikasno
rješava Vaše financijske probleme
tel.: 021/ 323 - 036 ili www.sindikato-preporod.hr

ŠTO SMO DOBILI, A ŠTO IZGUBILI?

Što smo dobili, a što izgubili? Je li se Kolektivni ugovor s ovim sadržajem trebao ili nije trebao potpisati? - dva su najčešća pitanja koja se ovih dana čuju među osnovnoškolskim zaposlenicima. Krenimo s prvim. Ne želeći se potanko upuštati u analizu svake riječi ili svakog stavka, koji su se promijenili u odnosu na sadržaj dosadašnjeg ugovora, u ostalom za pretpostaviti je da će se iz svojih razloga baš u ovo upustiti kolege iz Sindikata hrvatskih učitelja, mišljenja sam da je za razumijevanje pravog stanja stvari najbolje do kraja „razgoliti“ sadržaj dokumenta koji regulira radno-pravni status skoro 50 tisuća zaposlenih. Kada se iz ugovora maknu sva rješenja koje predstavljaju usklađivanje sa zakonskim promjenama (npr. Zakon o radu i Temeljni kolektivni ugovor), koje su se dogodile u deset godina važenja dosadašnjeg ugovora; kada se iz ugovora odstrane rješenja koja se odnose na normu rada zaposlenih i normative regulirane pedagoškim standardom, koja pregovarači s vladine strane nisu kroz pregovore ozbiljnije dovodili u pitanje; te kada se eliminiira „epsko“ poglavlje o zaštiti dostojanstva radnika; dakle, kada se Kolektivni ugovor sagledava bez svega ovoga, same se od sebe nameću tek tri važne razlike u odnosu na tekst dosadašnjeg ugovora.

Prva je novina da skoro svaki treći zaposlenik od svibnja gubi „cipelarinu“, najčešće se radi o 263 kune, što predstavlja nekome 5 % (učitelj) a nekome i 10 % mjesečnih primanja. (čistačica). Ovo nije ništa neočekivano jer se jedan od sindikata – pregovarača (Sindikat hrvatskih učitelja) već prije pola godine obvezao ugraditi ovo restriktivno rješenje u budući granski kolektivni ugovor. Da Sindikat hrvatskih učitelja nije „kapitulirao“ pred otvorenom ucjenom prosvjetnih vlasti, učitelji bi i dalje primali cipelarinu, ali bi ovaj sindikat bio izložen raznoraznim pritiscima.

Druga novina sastoji se u ugradnji dviju tzv. „sačekuša“ u tekst novog ugovora. Obje nove odredbe (ukupan staž, a

ne staž u odgoju i obrazovanju kao uvjet za uvećanje plaće za 4, 8 i 10 posto i povećavanje vrijednosti prekovremenog sata za 50%) znače usklađivanje sa srednjim školstvom gdje ove odredbe već desetak godina egzistiraju. Kao što je teško ne pohvaliti svaki potez koji znači i poboljšanje i usklađivanje, tako je jednako teško ne primijetiti da u ovoj zemlji još uvijek postoje sindikati kojima je golub na grani prihvatljivije rješenje od vrapca u ruci. Kako od ovih poboljšanja nema ništa do rujna 2012. teško se oteći dojmu da iza ovih rješenja stoji rukopis sindikalnog makroekonomiste Vilima Ribića koji

je sindikalni pokret u Hrvatskoj zadužio nizom rješenja koja se sva svode na onu narodnu da magare krepa prije no što trava naraste.

Treća novina, u svojoj suštini, i nije novina. Riječ je, dakako, o rješenjima kojima se pogoduje jednom, a otvoreno diskriminira drugi sindikat. Jednom se sindikatu-pregovaraču oduzima pravo pokretanja izmjena ugovora o kojem je pregovarao, ne dopušta mu se čak ni tumačenje ugovora u čijem je sastavljanju sudjelovao. Ipak vrhunac diskriminacije predstavljaju odredbe o sastavu komisija za rješavanje

problema tehnoloških viškova. Potpunim isključivanjem svake kontrole rada tih komisija stvoren je zakonski okvir za sve buduće političko-sindikalne „marifetluke“ pri zapošljavanju. Pri ovome treba imati u vidu kako bi se diskriminacijskih odredbi trebali posramiti mnogi, a posebno državni tajnik Mamić i resorni ministar Fuchs.

Nakon odgovora na prvo pitanje evo i kratkog odgovora na Nupit je li ili nije ugovor ovakvog sadržaja trebalo potpisati? Trenutačno ovaj ugovor znači mnogima u osnovnim školama manja mjesečna primanja. Dugoročno ugovor donosi tek manje-više nebitne pomake i pogodovanje članovima jednog sindikata. Prvo je razlog za nepotpisivanje, drugo je premalo za potpisivanje. Zaključak se sam od sebe nameće. Sindikat koji je potpisao tekst ovakvog Kolektivnog ugovora preuzeo je potpunu odgovornost za buduće, barem četverogodišnje, zaostajanje prosječnih primanja zaposlenih u osnovnim školama za prosječnim plaćama u državi i prosječnim plaćama u drugim javnim i državnim službama.

Najtragičnije u svemu ovome je da one, na koje se sve ovo odnosi, ni ovaj puta nitko ništa nije pitao. Poznat je stav nas u Preporodu kako bi se ama baš svaki socijalni sporazum trebalo ponuditi na referendumsko prihvaćanje onima na koje se on odnosi. Ne znam kako će kolege iz Sindikata hrvatskih učitelja svome članstvu objasniti situaciju potpisivanja novog Kolektivnog ugovora u svjetlu činjenice da u hrvatskom radnom zakonodavstvu još uvijek egzistira institut proizvedene primjene kolektivnih ugovora. Pojednostavljeno rečeno. U situaciji kada stari kolektivni ugovor trenutačno jamči više od novog, a Zakon o radu opstojnost starog ugovora do potpisivanja novog, nemogućom mi se misijom čini svaki pokušaj sindikata da se članstvu ponudi razumljivo i prihvatljivo objašnjenje potpisivanja Kolektivnog ugovora u ovim okolnostima.

M.R.

PROFESORSKA SAMOOBRANA I ZAŠTITA

Imam dvije loše vijesti... Prva je da lift opet ne radi, a druga... hm, da će ovog ljeta praznici biti još kraći jer ćemo prije početka popravnih ispita morati koji tjedan na seminar – već s vrata je, još hvatajući dah od uspona stubištem s rukama punim knjiga i boršom punom spize, novosti ukućanima ispljunula profesorica Vanja.

-Kakav vražji seminar-skočio je kao oparen supruga Zlatko. – Zar opet neko sranje s državnim maturom? – Ne, već edukacija i tečaj samoobrane! – mirno će Vanja. – Moliim?? – Pa da. Zbog povećanog nasilja u srednjim školama, i silnih profesorskih bolovanja, u Ministarstvu su zaključili da je najbolje da nas pošalju na tečaj borilačkih vještina! Dobro, nije baš da se ovaj dijalog dogodio, ali ne znači da neće u najbližoj budućnosti. Čak i kod mene doma. Jer, kako stoje stvari, Ministarstvo ili barem županijske strukture uskoro bi – kane li pratiti bjelovarski poučak – širom Hrvatske mogle organizirati osebujan tip edukacije za srednjoškolske profesore. Ukazom s vrha tako bi se obrana i zaštita, ili, točnije je kazati, profesorska samoobrana i samozaštita, mogle na velika vrata vratiti u srednje škole.

Ova genijalna ideja rodila se, naime, u Bjelovaru, i to, vele, iz prijekne potrebe. Naime, nakon što su trojica „živahnih“ učenika svoje neslaganje s predviđenim planom i programom iskazala „ubivši boga“ u profesorovu Srednjoškolskoj centru, za okrugli su stol posjeli tamošnji predstavnici Županije, Obiteljskog centra, policije, te svi ravnatelji županijskih srednjih škola. I domislili su sljedeće: Najprije će svim profesorima podijeliti upitnike kako bi se utvrdio stupanj nasilja u školama (kao da o tome već ne svjedoče otvorena vrijeđanja i još otvoreniji prijelomi, bubotci i masnice...), a potom će netko „pametno“ iz državne administracije definirati odlučne „restruktivne“ te afirmativne mjere koje će poticati slobodne aktivnosti i djelovati preventivno, a profesore upisati na hitan tečaj samoobrane. Da, dobro ste pročitali: slobodne aktivnosti i profesorska samoobrana! Kakvog li sjajnog rješenja! Kako li lukave zamisli! Uostalom, lako se može zamisliti kako bi „implementacija“ ove divne zamisli mogla izgledati u praksi.

Negdje u prašini Kukuruzovca ili nekog drugog bivšeg vojnog paviljona gdje su se znojile generacije „guštera“ u sivo-maslinastom, a potom i ročnici u maskirnom dezenu, odmah iza Velike Gospe, postrojila se cijela zbornica. Umirovljeni dočasnik Bikić, koji još pamti kako je u prvom bio na popravnom iz „rvackog“, drugi umalo popušio zbog fiške i engleskog, a treći razred obrtne škole ponavljao zbog matematike, s kesom pirane prije negoli ugrize u mekano tkivo, promrljao je „e, sad ću vam se n...i matere!“. Poučni tečaj srčano je započeo pokaznom vježbom „polaganja“ složivši o prašnjavu ledinu cijelu profesorsku vrstu. Najprije onog debelog iz muzičkoga pa onda redom, što muško, što žensko, sve do koščatog profesora vjeronauka. E taj se pokazao najzavijemijer, rekli su mu, završio je vojnu srednju u razredu s Nebojšom Tarabom, a kasnije godinama predavao teoriju i praksu samoupravnog socijalizma te predvojničku. U iduća dva tjedna, doduše uz jedan slomljeni kuk, tri napukla rebra, nekoliko iščašenih zglobova i mnogo, mnogo masnica...zbornica je bila spremna za borbu prsa o prsa sa svakim učenikom koji bi se usudio isukati nož ili divljački mahati nunčakama. Oni najvjestiji bili su čak spremni i za rješavanje složenih situacija otimanja kalašnjikova ili za vješto izbijanje preciznim „maja gerijem“ baš svakog oružja s kratkom cijevi koje se može zamisliti u rukama kakvog pobješnjelog malodobnika.

Biti će, naravno, zanimljivo vidjeti kako će se u novoj školskoj godini snaći profesori zabušanti koji su tečaj kod dočasnika Bikića eskivirali pozivajući se na „prigovor savjesti“. I za to postoji rješenja. Recimo da predaju u školi čiji su učenici – ah, ta mladost – „malo nervozniji“ negoli je to uobičajeno za njezinu tinejdžersku dob. A to znači da neki od njih možda povremeno odvale čušku profesoru iz kemije, probuše gume onom dosadnjakoviću iz fizike ili opsuju profesoricu iz matematike. Dogodi li se nešto od toga, hitno će se sastati odgovarajuće povjerenstvo te djelovati sukladno novoj strategiji. Kao prvo, profesorima koji „nisu pravilno reagirali“ na provokacije i pljuske, već su kukanjem, kenjkanjem i tužakanjem svoju

nesposobnost prebacili na roditelje, ravnatelje i policiju, u trenu će biti uručen otkaz. Naravno, i malodobnim će prekršiteljima biti odrezane primjerene i veoma poučne kazne. Već ih vidim...Baš kao u filmu. Nasilnika koji je profesora zemljopisa složio na pod zveknuvši ga zarolanom geopolitičkom kartom svijeta (u boji i velikom mjerilu), a potom i napučao (valja priznati, krasnim volejom!) globusom ravno u „ono mjesto“ gdje najviše boli, drakonski je kažnjen čak dvomjesečnom slobodnom aktivnošću u školskoj topografskoj grupi. Maloumnik koji je profesoricu biologije ugrizao za ruku baš kao i njegova razredna kolegica koja je naljepila žvake u – ionako već dobro proriđenu – kosu profesora povijesti, prošli su još gore. Cijelo jedno polugodište provest će pjevajući „udri kiša tamo na vrh gore“ u školskom zboru i sortirajući domaće marke s motivima flore i faune u školskom klubu filatelista. Pa da vide hoće li im nestašluci i nasilništvo opet pasti na pamet!

Sonu stranu sarkazma, ironije pa i otvorene sprdnje koju apsolutno zaslužuje ideja o tečaju samoobrane za profesore i „slobodnim aktivnostima“ za nasilnike, bujanje nasilja i agresivnosti u školama i oko njih golemo je, mada ne i neočekivano. Baš kao i „analiza“, „dijagnoza“ i „rješenje“ koje predlažu nadležni – doduše za sada samo bjelovarski županijski – birokrati. Rečenica „evidentno je nesnalaženje profesora u takvim situacijama“ nije samo groteskno i drsko cinično prebacivanje odgovornosti na najveće žrtve u spirali maloljetničkog i školskog nasilja, već na žalost, i tipična reakcija „nadležnih“ na sve hrvatske probleme. Ili, točnije rečeno, pravi eho Kosorićinih izjava kako za nezaposlenost nije kriva njena kilava vlada, već „lijenčine“ koji bi radije na biro negoli u pastire, ili pak teza da bi nam zdravstvo bilo „za pet“ samo da nije razmaženih bolesnika. I za to ima rješenje. Sve na tečajeve borilačkih vještina kod dočasnika Bikića koji bi, ovaj put, na poligonu mogao koristiti bojnu municiju.

Zlatko Gall

Marija Pezo/1950-2011/

U
S
P
O
M
E
N

Članovi sindikata Preporod i djelatnici 12. zagrebačke gimnazije s tugom su primili vijest da je 28. travnja u 62. godini preminula dugogodišnja sindikalna aktivistica, umirovljena profesorica hrvatskog jezika i književnosti, Marija Pezo. Iako se ova predana profesorica i neumorni borac za prava prosvjetnih djelatnika dugo borila s teškom bolešću, njezina je smrt iznenadila i duboko potresla sve sindikalne i školske kolege. Marija Pezo se već kao mlada profesorica s istinskim žarom i požrtvovnošću posvetila školskim obvezama ustrajno prenoseći svoje znanje brojnim generacijama učenika za koje je uvijek pokazivala istinsko zanimanje i razumjevanje. Nastojala je među učenicima njegovati i razvijati domoljublje, ljubav prema hrvatskoj riječi i kulturi, ali i istinske ljudske vrijednosti kao što su humanost, tolerancija, međusobno razumjevanje i ljubav prema bližnjemu. Kako nije zasnovala vlastitu obitelj, uvijek je isticala da je škola njezina obitelj te jo se svim srcem posvetila. Od dana, kada je profesorica Pezo zbog bolesti otiš-

la u mirovinu, njezinoj „školskoj obitelji“ još uvijek nedostaju vedrina, optimizam i bezuvjetna spremnost na pomaganje koje je u svakom trenutku kolegica Pezo iskazivala. Još nam više nedostaje Marijin borbeni i nepokolebljivi duh u borba za dignitet profesije, za uvjete rada dostojne visokoobrazovanih profesionalaca i za školski standard 21. stoljeća. Bili su to ciljevi od kojih, kao dugogodišnja sindikalna povjerenica, vodena visokim profesionalnim i moralnim standardima, naša Marija nikada nije odustajala.

Toplim riječima iskrene zahvalnosti za sve zajedničke trenutke u radu i druženju, ali i za sav njezin trud i dobrotu, kolege i prijatelji oprostili su se od Marije Pezo 3. svibnja na Mirogoju, s nadom da će nas Marijin duh i dalje bodriti i poticati u borbi za status i ugled naše profesije.

Darinka Gusek

Onako uz kavu...

RAZMIŠLJANJA JEDNE UČITELJICE

Kažu mi da ne budem pesimistična i da pokušam bar malo pozitivno razmišljati, a ja im odgovaram kako nemam pojma od kuda im takav zaključak. Ne mislim tako jer da mislim ne bih radila ovaj posao koji radim, a uz njega još tri dodatna posla kako bih uopće mogla opstati tu gdje jesam – u prosvjeti. Zapravo se ponekada pitam jesam li ja, kao i mnogi drugi, uopće normalna kada tako manijakalno radim ili me samo moja životna situacija

dovela u tu konstantnu borbu za dodatnim poslovima koji donose i dodatne prihode? U zadnje vrijeme ne odbijam niti jedan posao i sretna sam da znam i mogu to sve odraditi. Zabrinjavajuće je jedino to što je to sada već postao moj stil života. Ne znam kako vi opstajete, ali mislim da nas je velika većina prisiljena na to jer se drugačije ne može. Nije mi teško jer sam oduvijek puno radila, ali opet, s druge strane, voljela bih se ponekada malo opustiti i odmoriti. Samo malo, a ne juriti s posla na posao.

O lakšavajuća okolnost je da sam naviku rada stekla još u srednjoj školi kada sam željela sve – učiti, raditi, zarađivati, biti neovisna i samostalna. Zнала sam tada putovati, trošiti na sebe i svoje interese, kupovati knjige, ići na koncerte, predstave, izložbe, u kino, družiti se s ljudima, pa čak

i nešto uštedjeti. Iskreno moglo se, a sada... radim više nego ikada prije, a ne mogu skoro ništa. Svoje sam troškove svela na minimum. Doslovce krpam kraj s krajem i živim s dopuštenim minusom. Drugačije ne ide, a opet osjećam da se obim posla uvećao, a zarada smanjila. Kao samohrana majka dvoje djece, koja alimentaciju nije vidjela već dobre dvije godine, nemam se baš čime hvaliti jer i dalje živim kod svojih roditelja koji mi, unatoč svemu, pomažu. Od svoje plaće nikada nisam mogla nešto konkretno stvoriti. Tješi me jedino činjenica da nisam jedina i da se nitko u prosvjeti i od prosvjete nikada nije obogatio. Nema se. Sve što se zaradi uglavnom ide na najosnovnije potrebe i račune koje moramo platiti. Za drugo se jednostavno nema.

Uz sve poslove koje sam tijekom svih godina svoga života radila, uz sva životna iskustva, jedino mogu reći kako sam konačno shvatila, naučila i prihvatila činjenicu da definitivno i do daljnega pripadam društvenoj skupini za koju jednostavno nema dobrih vijesti. Nema i gotovo! Možda ću jednom sve svoje misli o radu u prosvjeti moći zbrojiti, pa će me one tijekom penzije hraniti, grijati i tješiti kao i misao da sam se pošteno naradila i dala sve od sebe? Može li biti bolje ili gore? Izaberite jer ja se iskreno više niti ne usudim razmišljati o tome.

Za sada još uvijek imam dovoljno snage i volje za rad i nije mi teško, niti žao što sam svoje najbolje godine provela radeći u prosvjeti. Tu sam doživjela toliko različitih trenutaka, emocija i promjena te upoznala bezbroj lica koja ću uvijek

pamtiti. Bilo je uspona i padova, svakojakih promjena, ali unatoč svemu opstala sam i još uvijek opstajem poput kakve konstante koja čvrsto stoji, preživljava, radi te svim snagama i dalje pokušava biti učiteljica. Zato mi nemojte zamjeriti što ponekada negativno mislim, nemojte mi niti oduzeti to pravo, tu mogućnost, jer ste mi sve ostalo sveli na minimum ili oduzeli. Mene, ali i sve prosvjetare, sve radnike dobre volje, hrabri pomisao da negativno privlači pozitivno. Ne šalim se i doista vjerujem u čuda. Ona su mi jedini poticaj za dalje.

Različiti smo, mijenjamo se, radimo, šutimo i trpimo. Možda zbog straha, a možda jer nam je sada već svima teško. Vidimo, osjećamo, mislimo i znamo da su se vrijednosti ovoga društva doista poremetile. Od obećanja, vjerovanja i nadanja više se ne može preživjeti, a naše želje i potrebe svakim danom rastu. Ponekada u mislima zamišljam maleni priručnik, podsjetnik s uputama za snalažljivost, izdržljivost i preživljavanje. Sve si mislim, a u sebi šapćem - Mogu ja to, mogu...još malo, pa sa strahom brojim godine staža do penzije. Gledam mlade učitelje, profesore koji su tek počeli raditi sretni što uopće imaju posao. Pitam se: Hoće li oni dočekati bolja vremena? Ima li za njih koja dobra vijest? Iako sam puno starija od njih vjerujem još uvijek nisam izgubila vjeru u svoje zvanje jer i dalje radim jednakim žarom kao na početku svoga radnoga vijeka. I dalje me pokreću nove ideje, iznenade i razvesele djeca te stvarno dajem sve od sebe. Eto, to je jedna dobra vijest. K tome još i pozitivna.

Darja Mrden

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

5. travnja Održan sastanak pregovaračkih odbora koji sudjeluju u kolektivnim pregovorima o novom osnovnoškolskom Kolektivnom ugovoru. Pregovarački odbor Vlade predvodio je državni tajnik Stipe Mamić. Predsjednici pregovaračkih odbora Mamić i Laktašić cijelo su vrijeme o poslu oko usklađivanja spornih rješenja iz novog Kolektivnog ugovora govorili kao završenom. Nije se ni nastojalo prikriti činjenicu da su sporna rješenja u međuvremenu riješena međusobnim dogovorom između Mamića i Laktašića. Prvi puta tijekom cijelih pregovora vladini pregovarači su bez protivljenja pristali na usklađivanja sa srednjoškolskim Kolektivnim ugovorom u rješenjima koja se odnose na ostvarivanje prava na uvećanje plaće za 4, 8 i 10 %, te povećavanje vrijednosti sata prekovremenog rada. Oba ova rješenja bi bila u odgođenoj primjeni, odnosno primjenjivala bi se od 1. rujna 2012. godine. Na sastanku nije dopuštena rasprava o više rješenja kojima se otvoreno pogoduje jednom od sindikata-pregovarača (pokretanje izmjena Kolektivnog ugovora, tumačenje Kolektivnog ugovora, sastav komisija za tehnološke viškove). Na ovom sastanku, inače posljednjem sastanku ovih pregovora, nije zakazan datum potpisivanja Kolektivnog ugovora.

8. travnja Preporod se obratio dopisom ministru Radovanu Fuchsu kojim mu je još jednom skrenuta pažnja na neprihvatljivost svih rješenja u novom osnovnoškolskom Kolektivnom ugovoru kojima će se pogodovati jednom od sindikata-pregovarača. U dopisu su najavljene i konkretne aktivnosti koje će uslijediti ustraje li Ministarstvo na neprihvatljivim rješenjima. Dopis je upućen na znanje predsjednici Vlade, predstojniku Ureda za socijalno partnerstvo, predsjedniku Gospodarsko-socijalnog vijeće i predsjedniku Nezavisnih hrvatskih sindikata.

18. travnja Na poziv sindikalne povjerenice Zlatke Pavlič-

Držanić, predsjednik Sindikata sudjelovao na sastanku sindikalne podružnice u Osnovnoj školi Ante Kovačić u Mariji Gorici. Najviše interesa među članstvom privukli su informacije iz predsjednikova izlaganja koja su se odnosile na sadržaj novog osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora.

26. travnja Održana tiskovna konferencija „Malverzacije, diskriminacija, ucjena“ s koje se progovorilo o problemu zapošljavanja u osnovnim školama nakon eventualnog potpisivanja novog Kolektivnog ugovora. Naime novim bi se Kolektivnim ugovorom i dalje omogućavale sve dosadašnje nepravilnosti i malverzacije u radu županijskih komisija za tehnološke viškove.

28. travnja U večernjim je satima, telefonskim pozivom iz kabineta ministra Radovana Fuchsa, predsjednik Preporoda pozvan sutradan na potpisivanje novog Kolektivnog ugovora. Tajnici u kabinetu ministra, odgovoreno je kako Preporod očekuje pisani poziva na potpisivanje, kako Preporod očekuje da se potpisivanje odgodi nekoliko dana kako bi odluku o potpisivanju, sukladno Statutu, moglo donijeti Glavno vijeće Sindikata. Također, odgovoreno je da se predsjednik Sindikata, kao jedina ovlaštena osoba za potpisivanje kolektivnog ugovora, ne može sutradan odazvati pozivu na potpisivanje jer se predsjednik nalazi na službenom putu u Splitu.

* Na poziv ravnateljice škole gđe. Jadranke Šošić predsjednik Sindikata sudjelovao na obilježavanju stogodišnjice osnovne škole Bijaći u Kaštel Novom.

29. travnja Nakon što se Ministarstvo nije službeno očitovalo na primjedbe u svezi s novim osnovnoškolskim Kolektivnim ugovorom, te nakon što je za 29. travnja najavljeno potpisivanje novog Kolektivnog ugovora, predstavnici Preporoda s tiskovne konferencije, održane u Splitu, detaljno

su progovorili o svim problematičnim rješenjima dokumenta koji bi ubuduće trebao riješiti radno-pravni status zaposlenih u osnovnoškolskim ustanovama.

2. svibnja Ispred zgrade Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa održana tiskovna konferencija „Smjena ministra Fuchsa zbog uskraćivanja prava Preporodu na potpisivanje Kolektivnog ugovora“. S tiskovne konferencije najavljeno je podnošenje prijave protiv ministra Fuchsa Uredu pučkog pravobranitelja, podizanje sudske tužbe protiv Vlade Republike Hrvatske i prijava Hrvatske Međunarodnoj organizaciji rada.

* Preporod uputio Otvoreno pismo Jadranki Kosor, predsjednici Vlade Republike Hrvatske, kojim je upozorena na sve nepravilnosti koje su se dogodile tijekom osnovnoškolskih kolektivnih pregovora kao i o okolnostima u kojima je došlo do potpisivanja novog osnovnoškolskog Kolektivnog ugovora (pismo je u cijelosti objavljeno u ovom broju Preporoda).

5. svibnja Predsjednik Sindikata je sudjelovao na dvodnevnom skupu predsjednika sindikata udruženih u Nezavisne hrvatske sindikate. Raspravljalo se o problemima koji su se u posljednje vrijeme pojavili u djelovanju sindikalnih središnjica. Na sastanku se posebno razgovaralo o budućem ustrojstvu Nezavisnih hrvatskih sindikata, koje bi se trebalo uspostaviti nakon skupštine koja će se organizirati krajem rujna. Najvažniji zaključak je davanje predsjedniku Severu veće slobode odlučivanja u odnosu na kolege predsjednike drugih sindikalnih središnjica.

6. svibnja Započelo potpisivanje Izjave kojom predsjednici sindikata izražavaju svoje neslaganje s diskriminacijom kojoj je bio izložen Preporod tijekom osnovnoškolskih kolektivnih pregovora. Također, Izjavom se traži, zbog učinjenih nepravilnosti, smjena ministra Radovana Fuchsa. (Tekst Izjave objavljen u ovom broju Preporoda).

24SATA

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji LIST

VJESNIK

prenosimo iz tiska...

četvrtak, 28. travnja 2011. VEČERNJI LIST

SMS INTERVJU ŽELJKO STIPIĆ (PREPOROD)

Sindikat radi za posao preko veze

1 Kako je moguće da se i u prosvjeti zapošljava preko veze?
Jedna plemenita namjera s vremenom se izvitoperila i umjesto da pomognu zapošljavanje stvarnih viškova učitelja, tzv. komisije za tehnološke viškove omogućile su zapošljavanje mimo zakona.

2 Zašto jedan sindikat izravno utječe na zapošljavanje prosvjetara?
Jer predstavnici SHU s predstavnicima prosvjetnih vlasti sjede u tim komisijama. Upozorili smo ministra Fuchsa na to, ali on ne želi ništa mijenjati. Tako Ministarstvo 10 godina pomaže jednom sindikatu u malverzacijama.

3 Je li zaštita prosvjetara otežana zbog njihove raspršenosti u više sindikata?
Dva sindikata i postoje zato što se jedan od njih, odnosno "Preporod" nije želio pomiriti sa zloupotrebama i bezakonjem nigdje, pa tako nismo pristali ni na manipulacije pri zapošljavanju. (ik)

6 **NOVI LIST** Srijeda, 27. travnja 2011.

STIPIĆ: NOVI GRANSKI KOLEKTIVNI UGOVOR OMOGUĆUJE KORUPCIJU

ZAGREB ► Zbog članka 46. novog granskog kolektivnog ugovora za osnovne škole, kojim se pravo na sudjelovanje u radu komisije za raspoređivanje tehnološkog viška u školama dopušta samo većinskom sindikatu, potpisniku kolektivnog ugovora, Hrvatski školski sindikat Preporod smatra se ucjenjenim i diskriminiranim u odnosu na većinski Sindikat hrvatskih učitelja. Takvom će se odredbom, upozorio je šef Preporoda Željko Stipić, nastaviti desetgodišnja praksa malverzacija radnim mjestima u školama, za koje se, kako tvrdi, plaća novcem i drugim protuuslugama.

»Potpisom takvog kolektivnog ugovora preuzeli bismo odgovornost za sve buduće malverzacije u osnovnim školama. Ne želimo kapitulirati pred korupcijom i nepotizmom kojima se u osnovnim školama vrata širom otvaraju«, poručio je Stipić na jučerašnjoj konferenciji za novinare. (LJ. B. M.)